

Hana Redererová: Čeština se v Číně rozvíjí, na Facebook se však nedostanete

Denik.cz, 6.6.2018

Po Česku se jí občas zasteskne, k nejlidnatější zemi světa si nicméně našla cestu také. Hana Redererová, absolventka Ostravské univerzity a lektorka českého jazyka pro cizince, už druhým rokem vyučuje na jedné z čínských univerzit. „Studenti říkají, že tento obor je prý to nejlepší, co je mohlo potkat,“ usmívá se sympatická rodačka z Brna. V rozhovoru se rozpovídala nejen o své práci, ale také o příkladné asijské pracovitosti či všudypřítomné cenzuře.

Jak dlouho v Číně působíte a co přesně děláte?

Ted' jsem tady druhým rokem. Učím na plný úvazek češtinu na univerzitě v Š'-ťia-čuangu, což je obor, který se otevírá co dva roky. Nyní máme dvanáct studentů, přičemž všichni začali v roce 2016. Kapacita je obvykle do patnácti lidí, letos ji zase naplníme.

Proč si tamní student takový jazyk vybírá a co s ním vůbec plánuje do budoucna?

Zprvu vůbec netuší, co od češtiny čekat. Vybral si ji třeba na základě nějakého seriálu, popřípadě mu přišla cool, ačkoli pořádně nevěděl, kde Česko leží. Po studiu ji ale využít může, a ve velkém, vždyť české firmy se zapojují do obchodů s těmi čínskými neustále. Pozic je hodně.

Působit může také jako tlumočnick, má možnost pracovat dále na univerzitách... Může se klidně prosadit také v mezinárodních vztazích. Navíc těch úspěšných absolventů nejsou stovky ročně, čeština je postupně se rozvíjející obor.

Je v Číně o výuku češtiny na vysokých školách zájem celkově, nebo je to spíše vzácnost?

Je to především trochu jinak, než jsme zvyklí. Není to tak, že si člověk řekne, že chce studovat na univerzitě v Pekingu, přijde tam a pouze udělá přijímačky. Na konci střední školy je zkouška nazvaná Gao Kao, která je pro studenty nejtěžší ze všech, a teprve na základě výsledků se lidé mohou dostat na vysokou. Když dopadnou hůře, musí si pak podle toho vybrat, na co jejich výsledek stačí.

Není to nespravedlivé? Jedna zkouška může převrátit všechny životní plány, ne?

Je tam ještě další ale. Když se vám povede zkouška a na univerzitu se dostanete, neznamená to, že budete studovat přesně ten obor, který chcete. Škola vám totiž může nabídnout úplně jiný, protože na ten, kam jste se přihlásili, nemáte dostatečné výsledky.

Třeba z mých studentů chtělo češtinu studovat osm. Další čtyři pak ekonomiku, jenže z nějakých důvodů nemohli. Všichni ale říkají, že je to nakonec to nejlepší, co je mohlo potkat (usmívá se). Je to i tak, že studenti znají své hranice a vědí, na co se hlásit mohou a co je naopak nad jejich síly.

Vy sama se domluvíte především anglicky, že?

Ano, teď už navíc i čínsky. S jazyky, především s angličtinou, je tady obrovský byznys. Na univerzitách se otevírají nové obory, zakládají se jazykové školy... Je hodně možností, i když třeba právě čeština je prozatím pouze záležitostí univerzit. Pokud ale chcete vydělat balík, otevřete si anglickou jazykovku. Největší úspěch pak mají školky, všichni chtějí, aby jejich dítě mluvilo cizím jazykem co nejdříve.

Číňané? Nesmírně pracovití lidé

Když pomineme školský systém, Čína je pro našince celkově úplně jiný svět. Jak dlouho jste si na něj zvykala?

Jsem přizpůsobivá a hodně jsem cestovala už předtím, takže pro mě to zas až takový šok nebyl. Věřím ale, že lidem, kteří v cizině nikdy nežili, by to asi trvalo delší dobu. Musela jsem se začít učit čínštinu, protože začátek byl jen o tom, že jsem všude ukazovala obrázky. Občas jsem tak dostala i jiné jídlo, než jsem chtěla, ale jinak to udělat nešlo.

Zase ale nemůžu říct, že bych se cítila jako na jiné planetě. Člověk musí brát to, co má. Chybí mi koncerty nebo divadla, ale na ty v Česku taky nechodíte každý den. Zase jsou tady krásné parky. Když chcete v Číně poznat kulturu, jděte právě tam. Číňané v nich tancují, cvičí tchaj-tí, hrají badminton, různé tradiční deskové hry nebo na hudební nástroje...

Takže víceméně nebylo nic, co by vás v začátcích opravdu dostalo do kolen?

Třeba ohledně dopravy musíte být jednoduše tvrdší. Na zastávku přijede autobus a lidé nečekají, než se vystoupí, jako se to dělá v Evropě, ale hned se přes sebe hrnou dovnitř. Na druhou stranu jich je tolik, že kdyby ne, tak by možná čekali dodnes (směje se).

Jak jinak ještě Číňané tráví volný čas, pokud tedy nejsou v parku?

Když si vezmu třeba právě studenty, tak ti toho volného času mají kvůli povinnostem mnohem méně než my. Když už mají volno, tak spí, jdou do kina nebo obchodního centra. Právě v centrech tráví Číňané spoustu času. Starší generace třeba na volných plochách tančí. Často se chodí na večere, kde si u kulatého stolu můžete popovídat, ale zase každý člověk je jiný, takže se to těžko soudí celkově.

Nedávno jsem v jiném rozhovoru slyšel, že Asiaté jsou líní. Dá se to říct i o Číně, která je proslulá svým technologickým pokrokem?

Číňané určitě líní nejsou. Vždyť tihle lidé si řeknou, že do dvou let bude ve městě metro – a ono tam pak opravdu je. Jsou pracovití, je neskutečné, v jakém množství a v jaké rychlosti budují. Dejme tomu, že se procházím prázdnou ulicí, odjedu na dovolenou do Česka, za čtrnáct dní se vrátím a na místě je kompletně postavena úplně nová a funkční budova. Úplný mravenčí systém. Je to dáno i tím, že jich je hodně, navíc se stále snaží zlepšovat a zdokonalovat.

Je ale důležité zmínit, že Číňané jsou zároveň i nuceni, aby líní nebyli. Existují totiž střední školy, kde mají studenti naplánováno všechno. Programy které bezvýhradně dodržují. To znamená – 15 minut na hygienu, 30 minut na svačinu, mají zkrátka přesně daný čas na

studium i další aktivity. Týká se to často i dětí. Škola, kroužky... Když třeba dítěti něco nejde, například ve škole nedosahuje dobrých výsledků, rodiče mu přidají matematiku navíc. Takže místo toho, aby si odpočinulo u kreslených seriálů jako naše děti, bez mrknutí oka počítá.

Co pracovní pozice? Zřejmě jich ani při takovém množství lidí není nedostatek...

Ne, spíše máte pozice, které třeba u nás vůbec neřešíme. Opravdu se pracuje, takže když někdo zametá chodník, tak opravdu zametá a výsledkem je čistá ulice každé ráno. U nás lidé často stojí jenom opření o smetáky. Nebo turnikety v metru – v Londýně přiložíte kartičku a jdete dál. V Číně máte člověka, který u turniketu stojí, kartu přiloží sám a předá vám ji nazpátek.

Dále je třeba si uvědomit, že v Číně vládne komunismus. Upřímně si myslím, že všechno funguje. Každý ví, co má dělat, každý je motivován, jak je. Kapitalismus by zemi položil. Když třeba ráno kouknu z okna, vidím před sebou velké obchodní centrum. Ještě před otevřením někteří zaměstnanci nastoupí do dvou řad a šéf pronese motivační řeč. Dneska obsloužíme lépe, prodáme více, skoro jak ve fotbalovém týmu. A opravdu to funguje.

Zdroj:

<https://www.denik.cz/magazin/hana-redererova-cestina-se-v-cine-rozviiji-na-facebook-se-vs-ak-nedostanete-20180604.html>